

STŘEDNÍ ŠKOLA AUTOMOBILNÍ, KRNOV,

příspěvková organizace

Adresa: 794 01 Krnov, Opavská 49

☎ 554 611 557

E-mail: skola@ssa-krnov.cz www.ssa-krnov.cz

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Školní vzdělávací program

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO DOMOV MLÁDEŽE
zpracovaný podle zákona Č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Zpracovala: Evgenia Huterová, vedoucí vychovatelka domova mládeže
pro výchovu mimo vyučování

Schválila: Ing. Predikantová Věra, ředitelka školy

Platnost: od 1.9.2017

1. Úvod

Školní vzdělávací program je dle zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon) § 3 až 5 povinný dokument, který byl vytvořen za společné účasti pedagogických pracovníků domova mládeže.

Je určen:

- vedení školy
- vedení domova mládeže
- vychovatelům domova mládeže
- nepedagogickým pracovníkům domova mládeže
- žákům a žákyním středních škol
- ostatním pedagogickým pracovníkům školy
- školské radě
- rodičům
- veřejnost
- vnějším evaluačním orgánům (ČŠI, Moravskoslezský kraj)

Součástí ŠVP domova mládeže je platný Školní řád Střední školy automobilní, p.o., Krnov, Opavská 49, včetně Vnitřního řádu domova mládeže.

Školní vzdělávací program chápeme jako inspiraci a otevření nových možností pro vychovatele i žáky, a takto by měl být i všemi zúčastněnými vnímán.

Chápeme ho také jako propagaci našeho domova mládeže.

2. Identifikační údaje

1. Právní forma: Příspěvková organizace

Název příspěvkové organizace:	Střední škola automobilní, Krnov, Opavská 49
IČ:	63 731 371
DIČ:	CZ 63 731 371
Telefon škola:	554 614 760, 552 304 079
Telefon DM- A,C	552 304 080, 552 304 081
Adresa příspěvkové organizace:	Opavská 49, 794 01 Krnov
E-mail:	skola@ssa-krnov.cz
www	www.ssa-krnov.cz
Ředitelka:	Ing. Věra Predikantová

Příspěvková organizace vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. V jejím čele je ředitelka.

2. Zřizovatel:

Název zřizovatele:	Moravskoslezský kraj
Adresa zřizovatele:	28. října 117, 702 18 Ostrava

3. Příspěvková organizace **domov mládeže** zajišťuje žákům celodenní ubytování a stravování; její činnost se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném

a jiném vzdělání (školský zákon), zejména pak ustanovením § 117, ve znění pak pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy k zákonu.

Identifikační číslo zařízení IZO: 102856648
Kapacita: 180 lůžek

3. Charakteristika domova mládeže

Domov mládeže je školské zařízení tohoto typu v Moravskoslezském kraji s cílovou kapacitou 180 lůžek.

Poloha:

Areál školy včetně domova mládeže se nachází na Opavské ulici, cca 15 min. od centra města.

Školské služby:

Domov mládeže poskytuje školské služby ubytování a stravování pro žáky vlastní školy a žáky ostatních středních škol v Krnově. Součástí ubytování je výchova a vzdělání, které vedou k plnohodnotnému využívání volného času podporou volnočasových aktivit a zájmového vzdělání.

Ubytování:

Kapacita domova mládeže: 180 lůžek (chlapci i dívky)

Objekt domova mládeže: A, C

V domově mládeže je ubytování ve třílůžkových pokojích. Sociální zařízení je vybudované společně na chodbách. Na domově mládeže C jsou vybudované na pokojích umyvadla.

Organizace domova mládeže:

Domov mládeže organizuje zejména přípravu na vyučování a nabízí žákům volnočasové aktivity.

Základní jednotkou výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže je výchovná skupina. Každou skupinu vede jeden vychovatel. Žáci se ubytovávají v pokojích odděleně podle pohlaví.

Domov mládeže je rozdělen na budovu A, kde v jednom patře jsou ubytované dívky a ve druhém patře chlapci. Počet výchovných skupin na DM-A je 3 výchovné skupiny se kterými pracují 3 vychovatelé / 1 muž, 2 ženy/. Kapacita této budovy činí 54 lůžek.

Domov mládeže C, kde jsou v 1. a 3. patře ubytované dívky a v 2. patře a mezipatrech chlapci. Počet výchovných skupin je 3, se kterými pracují 3 vychovatelé. Kapacita této budovy činí 126 lůžek. Výsledný maximální počet výchovných skupin v domově mládeže je 6 výchovných skupin, se kterými pracuje 1 vedoucí vychovatelka a 6 vychovatelů. Všichni vychovatelé jsou kvalifikovaní. Noční službu zajišťují vychovatelé domova mládeže.

Provoz domova mládeže je zajištěn od neděle (od 17,00 hod.) do pátku (do 15,00 hod.)

Pedagogická dokumentace:

- Osobní spis žáka
- Přihláška do domova mládeže
- Deník výchovné skupiny
- Denní záznam
- Školní vzdělávací program
- Roční výchovný a vzdělávací plán výchovy mimo vyučování
- Měsíční plán úseku výchovy mimo vyučování
- Týdenní plán
- Jídelníček
- Ostatní dokumentace

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu na domově mládeže

Školní vzdělávací program vychází ze zásad a cílů vzdělávání stanovených v § 2 školského zákona. Základním kritériem jeho hodnocení je potom zejména účinnost podpory osobnosti žáka a studenta a dosahování cílů vzdělávání ze strany domova mládeže. Domov mládeže naší školy poskytuje ubytování žákům vlastní střední školy a žákům ostatních středních škol v Krnově. Výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních škol. Vychovatelé vedou žáky k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových činností a rozvíjí tak jejich klíčové kompetence a gramotnost. Příznivé prostředí je jedním ze základů pro vzdělávání a motivaci k učení jako celoživotní nezbytnosti.

Spolupráce s rodiči

ŠVP domova mládeže navazuje i spolupráci se zákonnými zástupci (rodiči) žáků. Domov mládeže se zaměří na konstruktivní dialog s rodiči (třídní schůzky, webové stránky školy, telefon, e-mail atd.), na včasné projednání všech výchovných problémů a všech příznaků, které by naznačovaly, že se žák necítí v domově mládeže dobře a bezpečně. Cílem přístupu rodičů i domova mládeže k této problematice by měl být, „**spokojený a slušný žák**“. Žák musí cítit, že domov mládeže i rodiče jsou ve shodě a že ho všemožně podporují v jeho úsilí a učení.

5. Konkrétní cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání jsou společenské požadavky na celkový vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáka. Vytýčení a formulování cílů usnadňuje volbu efektivních výchovných a vzdělávacích strategií a prostředků k jejich dosažení.

Zásady vzdělávání

- vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a důstojnost všech účastníků vzdělávání
- harmonický rozvoj osobnosti žáků
- podpora a rozvoj jejich učení a poznávání
- podpora kritického myšlení
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost, která komunikuje s ostatními a působí na své okolí
- podpora přípravy na vyučování, schopnost týmové práce atd.

Obecné cíle je nutné doplnit o cíle specifické pro výchovu mimo vyučování, včetně domova mládeže:

- výchova k smysluplnému využívání volného času
- zájmová činnost
- dostatek námětů pro naplňování volného času v nabídce volnočasových aktivit

Pedagogické působení a podpora žáků v našem domově mládeže směřuje k tomu, aby žáci byli v domově mládeže spokojeni, cítili se bezpečně, byli úspěšní a slušní.

Vychovatel je žákům průvodcem na cestě vzděláním, inspiruje je a také zaručuje určitá pravidla a řád. Jeho úkolem je nabízet žákům bohatý a pestrý program, podporovat jejich tvořivost a aktivitu a respektovat jejich individualitu. Je nutné neustále usilovat o harmonizaci mezilidských vztahů v celém domově mládeže i ve výchovné skupině, zaměřit se na slušné chování žáků, rozvíjet jejich samostatnost, schopnost kooperace a týmové práce, vést žáky k pozitivnímu myšlení.

V souladu s Minimálním preventivním programem školy organizovat co největší počet volnočasových aktivit, jako prevenci sociálně patologických jevů. V rámci možností preventivně předcházet kázeňským problémům, popřípadě včas informovat zákonné zástupce o závažnějších přestupcích či o celkovém zhoršení chování žáků.

Žádoucí je podporovat žáky v učení, účasti v různých soutěžích, vést je k ekologickému myšlení (separace odpadu), pořádat různé sportovní turnaje, v návaznosti na získané školní znalosti pomáhat a vést žáky v jejich dalším rozvoji, snažit se zapojit žáky do života a chodu domova mládeže a tak celkově rozvíjet mimoškolní činnost žáků. Vzájemná spolupráce vychovatelů se zákonnými zástupci a pedagogickými pracovníky škol, ze kterých jsou ubytovaní žáci, musí být samozřejmostí.

6. Kompetence k trávení volného času

Obecné cíle vzdělávání jsou ve výchově mimo vyučování a v domově mládeže doplněny o cíle specifické, to je vychovávat žáky ke smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky a absolventy dostatkem námětů pro naplňování volného času.

Žáci by měli

- umět účelně a smysluplně trávit volný čas
- orientovat se v možnostech a nabídce smysluplného trávení volného času
- umět si vybrat zájmové činnosti- aktivity dle svých osobních dispozic a zájmů
- rozvíjet své zájmy v organizovaných a individuálních činnostech
- rozvíjet schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresu či jednostranné zátěže ze školního vzdělávání, následně ze zátěže pracovní
- schopnost odmítnout nabídky nevhodného trávení volného času
- dodržovat zásady fair play,
- prostřednictvím volnočasových aktivit posilovat a rozvíjet klíčové kompetence atd.

7. Formy a metody vzdělávání – výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné postupy na úrovni školy a školského zařízení, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola a školské zařízení cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence.

Výchovná práce v domově mládeže má své specifika a liší se od vzdělávání ve škole. Při tvorbě ŠVP domova mládeže vycházíme zejména z požadavků pedagogiky volného času, které představují výchovné a vzdělávací strategie i pro domov mládeže.

a. Požadavek dobrovolnosti:

- žák se může a nemusí zúčastnit plánovaných volnočasových aktivit

b. Požadavek pedagogického ovlivňování volného času:

- pedagog má povinnost volný čas ovlivňovat, formou nabídky a motivace.

c. Požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti:

- pedagog má povinnost chválit, vyzdvihovat a hodnotit žáky vzhledem k jejich možnostem, momentálnímu stavu
- vyjadřuje-li pedagog nesouhlas, musí se vztahovat k momentální činnosti, dávat najevo, za co přesně je žák pokárán

d. Požadavek přiměřenosti:

- plánované a navozované činnosti (aktivity) musí být přiměřené věku, pohlaví a zájmu žáků

e. Požadavek zajímavosti a zájmovosti:

- pedagog musí žáky vhodně motivovat a činnost zajímavě rozvíjet, musí být průvodcem žákům po zájmových činnostech, ale nevnucuje se

f. Požadavek citovosti a citlivosti:

- zájmové aktivity by měly přinášet pozitivní emoce a hodnocení činnosti žáků by mělo být citlivé

g. Požadavek prostoru k seberealizaci:

- pedagog dbá na to, aby se žák v dané činnosti mohl realizovat a měl pocit úspěšnosti

Základním prostředkem výchovné činnosti je **zážitek (prožitek) žáků**, který obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Důležité je i **pozitivní klima, kultura** a atmosféra domova mládeže.

Formy výchovné činnosti v domově mládeže:

- plánování a příprava výchovné činnosti a aktivity,
- kolektivní působení,
- individuální působení,
- individuální pohovory,
- průběžné neformální působení vychovatelů, pravidelné aktivity – studijní klid, zájmové útvary, Pravidelné akce zájmových útvarů atd.
- příležitostné aktivity – jednorázové akce, exkurze, výlety, turnaje, besedy, soutěže atd.,
- spontánní aktivity – využití sportovišť, Internet atd.

Metody výchovné činnosti v domově mládeže:

- motivace a aktivizace žáků
- rozhovor, řízený rozhovor
- přednáška a beseda
- diskuze, řízená diskuze, panelová diskuze
- monitorování sociálního klimatu a kultury školy a domova mládeže
- monitorování a hodnocení výsledků vzdělávání (úspěšnost žáků, zapojení do aktivit a projektů apod.) atd.

Hlavní výchovnou a vzdělávací strategií v domově mládeže je akceptování pedagogiky volného času. Důležitou výchovnou a vzdělávací strategií je, že vychovatelé převzou odpovědnost za úspěšné vytváření pozitivního klimatu v domově mládeže i ve svých výchovných skupinách, za prevenci rizikových projevů chování žáků a za všestrannou podporu žáků v učení. Jako další důležitou strategií bude vlastní hodnocení výchovy mimo vyučování, včetně domova mládeže a neustálé zlepšování podmínek vzdělávání ve výchově mimo vyučování a v domově mládeže. Pro volbu vhodné strategie jsou vždy důležité relevantní informace. Důležitou strategií je také spolupráce se zákonnými zástupci žáků a se sociálními partnery. Spolupráce domova mládeže se zákonnými zástupci probíhá těmito formami:

spolupráce, dny otevřených dveří školy, včetně domova mládeže, informační dopisy (při zahájení ubytování a stravování, informace o provozu domova mládeže), webové stránky školy – domov mládeže a volnočasové aktivity, e-mailové a telefonické kontakty, účast vychovatelů na třídních schůzkách vlastní školy a dalších středních škol, ze kterých je ubytován větší počet žáků v domově mládeže atd.

8. Časový plán vzdělávání

Máme-li vytvořit program činností, je nutné si stanovit jejich časový rámec. ŠVP domova mládeže není ročním plánem, ale má širší časový záběr a obsahuje činnosti alespoň na dobu středního vzdělávání, ukončené maturitní zkouškou. **Roční výchovně vzdělávací plán** úseku výchovy mimo vyučování, zpracovává vedoucí vychovatelka pro výchovu mimo vyučování na základě vlastního hodnocení úseku výchovy mimo vyučování a výroční zprávy DM. **V měsíčních plánech** výchovně vzdělávací činnosti úseku výchovy mimo vyučování, včetně domova mládeže jsou uváděny konkrétní akce, nikoliv dlouhodobé činnosti realizované vychovateli v domově mládeže a centru volného času (zpracovává vedoucí vychovatelka). **V týdenních plánech** (deník výchovné skupiny) sestavují skupinový vychovatelé program činnosti vlastní výchovné skupiny, vycházející ze ŠVP domova mládeže, ročního výchovně vzdělávacího plánu a měsíčních plánů výchovy mimo

vyučování, včetně domova mládeže. Schvaluje ho vedoucí vychovatel domova mládeže. **Režim dne** je uveden ve školním řádu domova mládeže. Žák má v něm nárok na volný čas i vycházky.

Rozvrh služeb vychovatelů je zpracováván vedoucí vychovatelkou.

Plán porad úseku výchovy mimo vyučování a plán kontrolní činnosti zpracovává vedoucí vychovatelka na příslušný školní rok. Kontrolní činnost, včetně hospitační na úseku výchovy mimo vyučování, včetně domova mládeže provádí ředitel školy.

9. Podmínky přijímání uchazečů do domova mládeže, průběh a ukončování vzdělávání

Podmínky pro přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání v domově mládeže jsou legislativně dány vyhláškou MŠMT ČR č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Umísťování žáků středních škol je popsáno v § 4, odstavci 1, 2, 3 a 4 této vyhlášky. Státní občané České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie mají rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace. Do Domova mládeže Střední školy automobilní, p.o., Krnov jsou přijímáni žáci středních škol (chlapci i dívky) na základě podání přihlášky do domova mládeže, v termínu stanoveném ředitelem školy. Kapacita domova mládeže je 180 lůžek. Při umísťování žáků do domova mládeže (do výše kapacity domova mládeže) ředitelka školy přihlíží ke vzdálenosti místa bydliště, dopravní obslužnosti z místa jejich bydliště, k jejich sociálním poměrům a zdravotnímu stavu. V rámci přijímacího řízení se škola zúčastňuje několika náborů středních škol v různých regionech, kde jsou podávány informace také o domově mládeže.

Podmínky pro přijetí do domova mládeže ředitelka v dostatečném předstihu zveřejňuje na webových stránkách školy a v informačním letáku o škole a domově mládeže. Zde jsou uvedeny i telefonické a e-mailové kontakty pro osobní a písemné jednání s uchazeči a zákonnými zástupci. Ředitelka školy písemně, do patnácti dnů, vyrozumí formou sdělení zletilého žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka o umístění nebo neumístění do domova mládeže na dobu jednoho školního roku. Na ubytování v domově mládeže není právní nárok. Při umísťování žáků do jednotlivých pokojů je, dle možností, respektován výběr spolubydlících dle vlastního přání žáků nebo zákonných zástupců. Pro další školní rok podávají zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci novou přihlášku do domova mládeže v měsíci dubnu (viz podmínky pro přijetí). V případě volné kapacity lze přijmout žáka k ubytování v domově mládeže i v průběhu školního roku. Žákovi bude ukončeno umístění v domově mládeže v průběhu školního roku pokud:

- to požádá písemně zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák (postup dále dle smlouvy),
- nejsou hrazeny opakovaně úplaty za školské služby,
- žák přestal být žákem střední školy,
- žák byl vyloučen z domova mládeže (§ 31 školského zákona)
- žák se přestěhoval.

Při podmíněčném vyloučení a vyloučení z domova mládeže se postupuje ve správním řízení v souladu se Školním řádem.

10. Materiální podmínky vzdělávání

Materiální podmínky zahrnují prostorové a materiální vybavení školy a domova mládeže využívané pro výchovu mimo vyučování a domov mládeže vhodné pro realizaci ŠVP domova mládeže. ŠVP domova mládeže vychází z aktuálních prostorových a materiálních podmínek, ale zdůrazňuje i plánované vybavování, obměňování a doplňování nábytkem, moderními vzdělávacími didaktickými pomůckami, moderními prostředky ICT, sportovním nářadím, vybavením studoven a kluboven atd. tak, aby bylo možné úspěšně realizovat plánované výchovné a vzdělávací strategie, činnosti a aktivity z obsahu ŠVP domova mládeže, aby se prostředí a vybavení domova mládeže a centra volného času stávalo pro žáky stále atraktivnější, aktivizující a motivující. Materiální vybavení je určeno pro žáky i zaměstnance školy a dle platné legislativy a vnitřní směrnice ředitele podléhá

každoroční inventarizaci. ŠVP domova mládeže se zaměřuje na prostorové a materiální vybavení, určené pro ubytované žáky a jejich vychovatele. **Materiální a prostorové vybavení domova mládeže** je dáno vyhláškou ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů. Domov mládeže je zařazen do **1. kategorie**, má dobré podmínky pro vzdělávání, odpočinek a volný čas žáků. Žáci jsou ubytováni v domově mládeže v objektech A, C s univerzálním prostorovým a materiálním vybavením. Celkem je v domově mládeže 60 třílůžkových pokojů. V současné době proběhla obnova nábytku v klubovnách DM.

Každý žák má v domově mládeže toto vybavení:

- lůžko s úložným prostorem, lůžkoviny, deka, polštář,
- noční stolek s úložným prostorem na lůžkoviny,
- pracovní stůl, židle,
- stolní lampa,
- skříň šatní, skříň policová.

V každém pokoji je dále odpadkový koš, lopatka, smeták atd. Každý žák má svůj botník. V každé budově je vybavená kuchyňka s varnou konvicí, mikrovlnnou troubou, elektrickým sporákem a ledničkou, klubovny a studovny s televizí a přístupem na Internet. Budova C je zasíťovaná i bezdrátové WiFi, na budově A je bezdrátové WiFi připojení k internetu. V každé budově je také vychovatelna s univerzálním vybavením a zázemím pro vychovatele.

V domově mládeže je k dispozici prádelna a žehlička s žehlicím prknem. Výměna ložního prádla se provádí jednou za 3 týdny, v případě potřeby ihned. Výměna lůžkovin probíhá dle § 23 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů a Provozního řádu domova mládeže v platném znění, zajišťuje pracovnice skladu prádla.

Pro přípravu na vyučování a volný čas jsou kromě pokojů v domově mládeže studovny. V klubovnách a studovnách je zakoupen nový nábytek. Plánujeme nákup postelí na pokojích. **Trávení volného času** pro ubytované žáky je v domově mládeže připravován bohatý program, kde mohou aktivně trávit volný čas v mnoha zájmových útvarech. Zájemcům jsou k dispozici:

1 tělocvična, 1 posilovna, šatny se sprchovacím zařízením, venkovní sportovní areál vybavený fotbalovým hřištěm, tenisový kurt a beach volejbalové hřiště.

11. Personální podmínky vzdělávání

Personální podmínky vzdělávání zásadně ovlivňují naplňování ŠVP domova mládeže a výsledky vzdělávání žáků. Kvalitní výchovnou a vzdělávací činnost zajišťují v ŠVP domova mládeže především kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, proto je pro nás řízení lidských zdrojů důležité. V personální oblasti jsou rozhodující ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pedagogických pracovnících), kde v § 16 jsou uvedeny možnosti získání odborné kvalifikace na pozici vychovatele domova mládeže. V § 3 zákona o pedagogických pracovnících jsou v odstavci 1 uvedeny **předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka:**

- a) plná způsobilost k právním úkonům,
- b) odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost,
- c) bezúhonnost,
- d) zdravotní způsobilost,
- e) schopnost prokázat znalost českého jazyka.

Pedagogičtí pracovníci a ostatní pracovníci úseku výchovy mimo vyučování se řídí také vyhláškou č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřizovaných MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazem obcí, ve znění pozdějších předpisů. Pedagogickými pracovníky v domově mládeže a v centru volného času jsou vychovatelé a vedoucí vychovatelka, které řídí ředitelka školy. Vedoucí vychovatelka a vychovatelé se vzájemně zastupují. Vedení výchovy mimo vyučování, včetně domova mládeže, ve spolupráci s personálním oddělením školy, dlouhodobě usiluje o stabilizaci pracovního týmu, přesto se částečné fluktuaci nelze vyhnout (např. odchody do starobního důchodu). Personální práce a požadavky na pedagogickou způsobilost vychovatelů v domově mládeže vycházejí ze zákona o pedagogických pracovnících. Počet pedagogických pracovníků je dán každoročně krajským normativem a jeho případným navýšením v dohodovacím řízení s odborem školství Moravskoslezského kraje na kalendářní rok. Na úseku výchovy mimo vyučování pracuje 7 pedagogických pracovníků s požadovanou kvalifikací, z toho jsou dva muži, kteří zabezpečují výchovu a vzdělávání (včetně vedení zájmových útvarů a akcí výchovy mimo vyučování) v domově mládeže. Povinnosti všech pracovníků jsou přesně definovány v popisu práce a pracovníky úseku výchovy mimo vyučování pochopeny.

Všichni pedagogičtí pracovníci, kteří realizují ŠVP domova mládeže mají kvalifikační předpoklady a jsou odborně a pedagogicky způsobilí. Na základě zákona o pedagogických pracovnících a nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné činnosti pedagogických pracovníků, stanovuje ředitel školy každoročně rozsah přímé pedagogické činnosti pro pedagogické pracovníky výchovy mimo vyučování a domova mládeže. Přímá pedagogická činnost vychovatele domova mládeže je dlouhodobě stanovena na 32 hodin týdně.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vedení školy a domova mládeže klade velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je jednou z priorit ŠVP domova mládeže a personální práce na úseku výchovy mimo vyučování a je dlouhodobě plánováno. Pedagogičtí pracovníci využívají udělené studijní volno, dle § 24, odstavce 7, zákona o pedagogických pracovnících, k samostudiu a vzdělávání, dle studijního zájmu pedagogického pracovníka a dle potřeb a rozvrhu školy s určeným výstupem. K tomu mohou využívat Internet a studijní literaturu v domově mládeže (v oblasti tvorby a implementace ŠVP domova mládeže, EU, školství, práva, obecné pedagogiky a psychologie, vlastní odborné specializace atd.). Jsou tak naplňována práva a povinnosti pedagogických pracovníků na DVPP po dobu pedagogické činnosti ve Střední škole automobilní, p.o., Krnov. Vědomosti a kompetence z DVPP budou pedagogičtí pracovníci využívat při výchově a vzdělávání.

Pracovní doba pedagogických i nepedagogických pracovníků se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Přestávky na odpočinek jsou v evidenci pracovní doby. Pracovní doba je evidována v knize docházky, v rozpisu služeb a v měsíčním výkaze.

12. Ekonomické podmínky vzdělávání

Financování škol a školských zařízení je uzákoněno v § 160 až 163 školského zákona. Řídí se i dalšími zákonnými postupy a vnitřními předpisy ředitele školy. Ekonomické podmínky, zdroje a jejich výše se mění, mohou se měnit i výše úplat za školské služby ubytování a stravování. **Výše úplaty za školské služby ubytování** je v souladu s vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, § 5, ve znění pozdějších předpisů. Domov mládeže je pro stanovení výše úplaty zařazen do 1. kategorie. Výši úplaty za ubytování žáků v domově mládeže stanovuje ředitelka školy s přihlédnutím k vybavení domova a k úrovni poskytovaných služeb.

Na ubytování v domově mládeže nemá žák právní nárok, ubytování v DM se poskytuje žákům na dobu jednoho školního roku, přihlášku do DM podávají žáci (jsou-li nezletilí, pak jejich zákonní zástupci) na předepsaném tiskopise nejpozději do 30.6. příslušného kalendářního roku pro následující školní rok. V pozdějším termínu jen žáci, kteří byli přijati do denního studia dodatečně. O umístění nebo neumístění vyrozumí žáka písemně žadatele ředitel školy prostřednictvím vedoucího domova mládeže. Cena za ubytování činí **1000,- Kč za měsíc**. Podle vyhlášky č. 108/2005Sb. bude vyúčtování úplaty za ubytování prováděno pololetně. Výše úplaty se nemění, i když žák není ubytován po všechny dny v měsíci (§ 5 vyhlášky 108/2005 Sb. ve znění novely 436/2010 Sb.). Pokud

však v průběhu školního roku žák z důvodu organizace vyučování ve škole, jejímž je žákem, **opakovaně** nebude v DM ubytován, úplata se mu přiměřeně sníží (např. při střídání teoretického a praktického vyučování). Nutná je předchozí písemná žádost k rukám vedoucí vychovatelky DM o snížení úplaty z výše uvedených důvodů.

Po dobu nepřítomnosti žáka na DM, mohou být pokoje ubytovaných využity k hospodářské činnosti školy.

Žák musí zaplatit celodenní stravu a ubytování na příští měsíc **d o p ř e d u nejpozději do 20. běžného měsíce**. Nebude-li úhrada provedena, nebude žákovi poskytnuto ubytování.

13. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygieny a požární prevence

Povinnost domova mládeže zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků vyplývá zejména z ustanovení § 29 školského zákona. V ŠVP domova mládeže je proto zakotvena povinnost vychovatelů domova mládeže prokazatelně poskytovat žákům informace k zajištění bezpečnosti, ochrany zdraví a o požární ochraně. Žáci rovněž podpisem potvrdí, že informacím porozuměli. V domově mládeže, budeme vytvářet podmínky pro zdravý vývoj (fyzický i psychický), zdravý životní styl a pro předcházení vzniku rizikového chování žáků. Při vzdělávání a poskytování školských služeb budeme přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků.

Důležitými dokumenty jsou:

Školský zákon, § 29, odstavec 1, 2 a 3,

Vyhláška MŠMT č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů žáků a studentů, ve znění pozdějších předpisů, Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti o ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 37014/2005-25,

Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 20 006/2007-51.

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 24 246/2008-6,

Minimální preventivní program školy na příslušný školní rok (zpracovává školní metodik prevence),

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví a požární prevence v ŠVP domova mládeže popisují, jakým způsobem škola, včetně domova mládeže zajišťuje bezpečnost a ochranu a zdraví žáků při vzdělávání a mimoškolních aktivitách a jakým způsobem jsou žáci vedeni k dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků a požární prevenci, tj. osvojení si těchto kompetencí. Cílem výchovného a vzdělávacího pedagogického působení je žák odpovědný za své chování a způsob života v míře odpovídající a přiměřené jeho věku a schopnostem.

Problematika bezpečnosti a ochrany a zdraví žáků úzce souvisí se vzděláváním ke zdraví, s prevencí šikany a dalšího rizikového chování žáků. Výchova ke správnému zdravotnímu stylu žáků je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání. Žák by se měl chovat v domově mládeže a centru volného času obezřetně a dbát o své zdraví. Nedílnou součástí výchovy ke správnému životnímu stylu je i správná výživa žáků, zde se uplatňuje i skladba stravy žáků ze strany školní jídelny.

Podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků, hygienu a požární prevenci při vzdělávání:

- **bezpečnost a ochrana zdraví žáků** při vzdělávání a při činnostech, které s ním souvisejí,
- **seznámení žáků se Školním řádem** Střední školy automobilní, Krnov, včetně Vnitřního řádu domova mládeže a školní jídelny a provozních řádů.
- **nezávadný stav objektů a zařízení** a jejich údržba,
- **pravidelná technická kontrola a revize,**
- zlepšování vzdělávacího prostředí dle požadavků **hygienických předpisů,**

prokazatelné seznámení žáků o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech vzdělávacích činnostech, ochrana žáků před násilím, **šikanou**, agresivitou a jinými negativními jevy,

vytváření prostředí a vzdělávacích podmínek podporujících zdraví a **zdravý životní styl** (vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody).

V domově mládeže budou nadále vyhledávána a zhodnocována bezpečnostní rizika, vyplývající ze vzdělávací činnosti a provozu domova mládeže. Následně budou přijímána opatření **k prevenci rizik**. V domově mládeže bude zajišťována nejen bezpečnost žáků fyzická, ale i psychosociální.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygienické a požární prevence jsou v domově mládeže zajišťovány:

vhodným režimem žáků v domově mládeže s dostatkem relaxace a pohybových aktivit dané režimem dne a skladbou činností v domově mládeže, vhodný studijní, stravovací a pitný režim, bezpečné a hygienické prostředí v prostorách domova mládeže a centra volného času, v souladu s platnými bezpečnostními, požárními a hygienickými normami (odpovídající osvětlení, teplo, čistota, větrání, hluchnost, nábytek atd.), pravidelné technické kontroly a revize zařízení, ochrana žáků před úrazy, zpracování provozních řádů (domova mládeže), dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, poskytování první pomoci – praktické

Psychosociální podmínky jsou zajišťovány:

vytváření klidného prostředí a příznivého sociálního klimatu v domově mládeže – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, empatie, uznání, spolupráce a pomoc druhým žákům, sounáležitost se školou a domovem mládeže, respekt k potřebám žáka a jeho osobním problémům, výchovná a vzdělávací činnost vycházející ze zájmů žáka, sledování všestranného rozvoje žáka a jeho prospěchu, věková přiměřenost a motivující hodnocení, budování komunity žáků na principu svobody, odpovědnosti, spravedlnosti, spolupráce a na dodržování společných pravidel, informovanost žáků i zákonných zástupců o činnosti domova mládeže a centra volného času atd.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygieny a požární ochrany jsou součástí vnitřních směrnic Střední školy automobilní, p.o., Krnov. Specifické podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygieny a požární ochrany jsou zařazeny do Vnitřním řádu domova mládeže, a v jednotlivých provozních řádech. Žáci a zákonní zástupci nezletilých žáků, kteří jsou ubytováni v domově mládeže, jsou prokazatelně seznámeni s předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, hygieny a požární ochrany a včetně Vnitřního řádu domova mládeže při zahájení ubytování v domově mládeže. Všechny úrazy žáků jsou vedeny v Knize úrazů na hlavní vychovatelně, následně ihned nahlášeny (se záznamem o úraze) referentovi bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v Střední škole automobilní, p.o. Krnov, je postupováno podle vyhlášky MŠMT č.64/2005 Sb., o evidenci úrazů žáků a studentů, ve znění pozdějších předpisů. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, požární ochrany a hygienických předpisů je důležité, rovněž velmi důležité je formální prokázání, že byla učiněna veškerá opatření k minimalizaci úrazů. O úrazu nezletilého žáka podá domov mládeže bez zbytečného odkladu nahlášení jeho zákonnému zástupci. O přijatých opatřeních v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, požární ochrany a hygienických předpisů se vede příslušná dokumentace dle vnitřních směrnic ředitele školy.

Možná rizika v domově mládeže, centru volného času:

rizika vyplývající ze sportovní činnosti (zájmové útvary, turnaje atd.)

rizika vyplývající z chování žáků, včetně šikany a agresivity žáků

rizika kouření v prostorách domova mládeže a centra volného času, včetně rizik z požárního hlediska

rizika při návratu žáků z vycházek pod vlivem návykových látek

rizika v období nočního klidu v domově mládeže

rizika z pobytu žáků v domově mládeže v dopoledních hodinách a v době obědu

rizika z používání nedovolených elektrospotřebičů v domově mládeže

rizika úrazu při rozbití skleněné výplně dveří v domově mládeže

rizika při pobytu žáků ve společných prostorách domova mládeže a školní jídelně zdravotní riziko z vydávané stravy atd.

K těmto rizikům domov mládeže přijímá a nadále bude přijímat opatření:

výchovná (dodržování Školního řádu a Řádu domova mládeže Střední školy automobilní, p.o., Krnov),

organizační (namátkové kontroly žáků po návratu z vycházek, zda nejsou pod vlivem návykových látek, ke kterým je nutný předcházející souhlas zákonných zástupců, zvýšené noční kontroly vychovatelů při noční službě, zajištění dozoru nad žáky atd.),

kontroly domova mládeže v dopoledních a nočních hodinách,

pedagogický dozor ve školní jídelně a ve společných prostorách školy a domova mládeže v době pobytu žáků, (žáci se musí chovat slušně, ohleduplně a v souladu s bezpečnostními a hygienickými předpisy),

technická (odstranění závad, vyřešení rizika skleněných výplní dveří v prostorách domova mládeže, pravidelné technické kontroly a revize, včetně tělocvičen, posiloven a venkovních sportovišť, dodržování vnitřních směrnic ředitele školy atd.

Pro všechny zaměstnance je zajištěna preventivní lékařská péče. **Ve vlastním hodnocení ŠVP domova mládeže**, včetně výchovy mimo vyučování se tedy zaměříme i na hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, na podporu zdravého životního stylu, na prevenci rizikového chování žáků, včetně šikany a na vyhodnocování zdravotních a bezpečnostních rizik a přijatých opatření k jejich eliminaci. Vyhodnotíme i úrazovost žáků, její příčiny a přijatá opatření.

14. Charakteristika ŠVP a podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Charakteristika žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (se zdravotním postižením).

Žáci pocházejí většinou ze sociálně slabých poměrů, z neúplných a pro rozvoj osobnosti málo podnětných rodin. Nejčastěji trpí z hlediska zdravotního lehkými mentálními poruchami, poruchami učení nebo chování. Část z nich je sociálně znevýhodněna vlivem rodin s nízkým socio-kulturním a ekonomickým statutem. Ubytovací služby využívají často i žáci převyšující věk dospělosti i hranici 20-ti let věku. Bez ohledu na věk potřebují (i vyžadují) všestrannou péči a podporu ze strany pedagoga.

Organizace činnosti na DM

Organizace života v DM účelně podporuje výchovu, zdravotně znevýhodněného žáka, a proto se dbá na následující režimové a organizační prvky:

- pevný denní režim - pravidelnost činností a dbání na dodržování pravidel přispívají k upevnování pocitu odpovědnosti i budování návyků potřebných pro další oblasti, jako např. přípravu na vyučování, socializaci apod.
- žáci se SVP mohou být zařazeni do výchovné skupiny:
  - složené pouze z žáků se SVP (do počtu max. 20 - krátkodobě a s ohledem na závažnost postižení i více),
  - složené z žáků, kde žáci se SVP výrazně převažují (20 až 24 žáků),
  - v níž je několik žáků se SVP začleněno (max. 27 žáků),
  - při rozmísťování žáků se SVP do běžných výchovných skupin se vždy přihlíží k jejich postižení či znevýhodnění a k dalším podmínkám tak, aby pro ně spolupráce se zdravou populací nebyla stresující;

- žáci se SVP mohou bez omezení využívat všech podmínek vytvářených pro žáky domova (informální výchova je jednou z forem inkluze a výchovy těchto žáků), účastní se neformálního vzdělávání v kroužcích nebo na příležitostných akcích organizovaných pro všechny žáky domova;
- účinnost všech opatření je vyšší, pokud jsou podpořena zákonnými zástupci či osobami žákům blízkými; spolupráce s nimi při hodnocení chování žáků a realizaci výchovných opatření je nezbytností;
- nastavení způsobu spolupráce a vzájemné informovanosti se školou;

Charakteristika výchovného programu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchovný program pro žáky se SVP se ve struktuře a obsahu hlavních cílů výrazněji neliší od programu určeného pro žáky středních odborných učilišť. Rozdíly jsou především v nastavení mírnějšího standardu cílů ve výchovném programu pro tuto kategorii žáků a ve strategiích vychovatele k dosahování klíčových kompetencí žáků, ve kterých převažují tyto prvky:

- individuální přístup ke stanovování výchovných cílů i hodnocení výchovných výstupů u konkrétních žáků s ohledem na jejich potřeby, závažnost postižení nebo znevýhodnění s použitím vyrovnávacích opatření (tj. speciálních metod, prostředků, příp. pomůcek nebo organizačních opatření);
- průběh výchovy založený na průběžné diagnostice a realizovaný prostřednictvím individuálních výchovných plánů v případech, že selhávají běžné metody, chování žáka se vymyká standardům;
- důkladná znalost rodinných poměrů žáka, úzká spolupráce se zákonnými zástupci, příp. institucemi ochrany dětí a školou;
- účinná motivace žáků k aktivnímu využívání svých práv, plnění povinností a k účasti na neformálním vzdělávání v DM,
- všestranná podpora žáků ze strany vychovatele a aktivní podíl na výchově a spolupráce všech zaměstnanců na pracovišti;

Mezi obsahové priority ve vzdělávání žáků se SVP patří:

- rozvoj jejich sociálních dovedností (zejména slušného chování k druhým), začlenění a spolupráce ve skupině (týmu) a budování přívětivé skupinové atmosféry;
- zaměřenost na budování pocitů bezpečí, přiměřeného sebevědomí a sebepoznávání a sebehodnocení žáka;
- motivování k učení a vzdělávání a ke školní úspěšnosti prostřednictvím diferencovaného přístupu k žákovi;
- naplnění jejich volného času smysluplnými aktivitami včetně přípravy na vyučování;
- dosažení standardu v oblasti zdravého životního stylu, zejména ve složkách souvisejících se zdravím, hygienou, stravovacími návyky apod.;
- eliminování tendencí k rizikovému chování (tzn. realizovat speciální preventivní programy), příp. aktivně a účinně řešit jeho důsledky ve spolupráci se zákonnými zástupci, školou nebo zařízeními působícími v sekundární a terciální sféře;

Shrnutí:

Dlouhodobou koncepcí výchovy mimo vyučování a ŠVP domova mládeže nelze vytvořit bez objektivních informací o škole a její výchově mimo vyučování, včetně domova mládeže, bez představy o tom, jaká má škola včetně výchovy mimo vyučování, domova mládeže a školní jídelny být a jaké je jejich poslání. Naplňování koncepce výchovy mimo vyučování je „během na dlouhou trať“, je také závislé na finančních možnostech rozpočtu školy a výchovy mimo vyučování, včetně domova mládeže a na více zdrojovém a projektovém financování. Chce to cílevědomost, vytrvalost, houževnatost, strategie a koncepčnost. Velký důraz budeme klást na vnitřní hodnocení výchovy mimo vyučování, včetně domova mládeže, které bude zaměřeno na cíle, které jsme si stanovili, posouzení, jak byly splněny, stanovení dobrých výsledků a úkoly pro zlepšení v dalším období. Vlastní hodnocení školy chceme uchopit jako šanci nejen pro stálé zlepšování výchovy vzdělávání

žáků, ale také pro další odborný rozvoj vychovatelů. Na základě vlastního hodnocení budeme navrhnout ředitelce školy případné inovace ŠVP domova mládeže. ŠVP domova mládeže chápeme jako permanentně otevřený systém, který podporuje rozvoj domova mládeže. Budeme respektovat i vnější evaluaci výsledků vzdělávání, které s vlastním hodnocením tvoří ucelený systém rozvoje výchovy mimo vyučování, včetně domova mládeže.

V Krnově dne: 20.6.2017

Huterová Evgenia
vedoucí vychovatelka domova mládeže